

Nyt om

Privatskolerne

Nr. 1 · Januar 2010 · Danmarks Privatskoleforening

TEMA:
Privatskoler er i
bedre stand end
folkeskoler

Side 3 - 11

Ny undersøgelse viser, at
privatskoler er bedre ved-
ligeholdt end folkeskoler

Side 3

Hvorfor er privatskolerne
bedre vedligeholdt? Vi har
spurgst to skoleledere

Side 6

- 3 Privatskoler er i bedre stand end folkeskoler**
Privatskolernes bygninger er bedre vedligeholdt end de kommunale skoler. Det viser en ny undersøgelse, som CEPOS har lavet i samarbejde med Danmarks Privatskoleforening.
- 6 Privatskoler planlægger mere langsigtet**
Interview med Daniel Egmos, skoleleder på Frederik Barfods Skole på Frederiksberg. Daniel Egmos skiftede for halvandet år siden fra en stilling som skoleleder på en folkeskole.
- 8 Bygningerne sender også et signal**
Interview med Helle Martensen, skoleleder på Holbæk Private Realskole, som for fire år siden overtog en meget nedslidt folkeskole.
- 10 Fri os fra en 'politisk' skolevision**
En god skole er en skole, der er god for de forældre med børn, hvis skole det er. *Kommentar af Kurt Ernst, bragt i Politiken den 7. januar*
- 12 Kort nyt**
Opsamling af de vigtigste nyheder bragt på Danmarks Privatskoleforenings hjemmeside i den sidste måned.
- 16 Bagsiden**
Nyt om navne og andre begivenheder rundt om på skolerne.

DP kalender

Kurser / møder	Dato	Tilmelding	Sidste frist
Bestyrelsesseminar	22.-23. jan. 2010	Sekretariatet	Overskredet
Kommunikation og samarbejde	18.-20. jan. og 10.-12. marts 2010	Brejning Efteruddannelse	Overskredet
IPC - International Primary Curriculum	17 March 2010	Sekretariatet	1. feb 2010

Privatskoler er i bedre stand end folkeskoler

Privatskolernes bygninger er bedre vedligeholdt end de kommunale skoler. Det viser en ny undersøgelse, som CEPOS har lavet i samarbejde med Danmarks Privatskoleforening.

Privatskolerne har færre problemer med fugt, svamp og nedslidning, og både møbler og legeredskaber er i bedre stand end på landets folkeskoler. Sådan lyder nogle af konklusionerne i en ny analyse fra CEPOS. I alt har 86 af Danmarks Privatskoleforenings 125 medlemsskoler deltaget i en CEPOS' spørgeskemaundersøgelse, som den liberale tænketank efterfølgende har sammenholdt med en tilsvarende undersøgelse, som Skole og Samfund sidste år lavede på landets folkeskoler. Og konklusionen er klar: Privatskolerne er generelt bedre vedligeholdt end folkeskolerne. Også selv om privatskolernes samlede budgetter i gennemsnit er 10-12 procent mindre pr. elev.

Større incitament for privatskoler

Hvad er så forklaringen? I analysen opstiller CEPOS den hypotese, at ledelsen på en privatskole generelt har et større incitament til at vedligeholde bygninger og inventar end deres kommunalt ansatte kollegaer. For det første er privatskolerne meget mere direkte afhængige af en god standard. En nedslidt privatskole vil helt naturligt opleve en nedgang i søgningen til skolen og er måske i sidste ende nødt til at dreje nøglen om, hvis det samlede produkt ikke er konkurrencedygtigt. Den mekanisme gør sig i langt mindre grad gældende på de kommu-

nale skoler. For det andet vil et stort hul i en folkeskoles budget kunne bruges positivt i skolens forhandling med de kommunale instanser og politikere i et forsøg på at skaffe ekstra midler til skolen. I sidste ende står de kommunale politikere nemlig med valget imellem at renovere en nedslidt skole eller bygge nyt. Modsat er der ingen kære mor, der udspænder et sikkerhedsnet under en privatskoles vakkende bygningsmasse. Der er simpelthen ingen andre til at tage det økonomiske og ledelsesmæssige ansvar end skolen selv. Og igen - kan ledelsen og bestyrelsen ikke løfte opgaven, må skolen lukke.

Frihed fostrer ansvar

Som en løsning på kommuneskolernes problemer med vedligeholdelse fremsætter CEPOS to forslag: Enten at samle administrationen af folkeskolernes bygninger og tilhørende budgetter i et statsligt styret organ i stil med det ejendomsselskab under Slots- og Ejendomsstyrelsen, som i dag varetager al vedligeholdelse af statens bygninger. Eller at lade private firmaer overtage driften af bygningerne, som skolerne så efterfølgende kan leje sig ind i.

Danmarks Privatskoleforening ønsker dog ikke at blande sig i, hvordan folkeskolen skal løse opgaven med at vedligeholde bygningsmassen.

”Umiddelbart synes vi ikke, at privatseringsmodellen er en farbar vej for folkeskolen. Vi anerkender, at folkeskolen er en offentlig opgave,” siger formanden for Danmarks Privatskoleforening, Kurt Ernst og fortsætter:

”Det, der lykkes så godt på de frie skoler er, at indflydelse og ansvar følges ad. Vores skoleledere og bestyrelser har i høj grad friheden til at prioritere, hvordan og hvornår pengene skal bruges. De står også selv til ansvar for deres prioriteringer. Det fordrer - og fostrer - godt lederskab,” siger Kurt Ernst. Han fremhæver det faktum, at privatskolerne i gennemsnit driver skole for færre midler end de kommunale skoler. Måske skyldes det blandt andet, at skolerne er bedre til at vedligeholde løbende og derved undgår de store regninger til gennemgribende renovationer, som mange folkeskoler står over for.

”Det viser, at modellen med et statstilskud kombineret med forældrebetaling virker. En privat skole i Danmark får gennemsnitligt 70 procent af udgifterne dækket via statstilskud - og så bliver der i øvrigt slet ikke givet tilskud til for eksempel anlæg af nye bygninger. Resten af pengene skal skolerne selv finde, primært igennem forældrebetaling. Jeg tror, at det er med til at skabe det engagement og medejerskab hos ansatte, børn og forældre, som i sidste ende gør, at de private skoler kan skabe et bedre produkt for færre midler,” siger Kurt Ernst.

CEPOS har gennemført undersøgelsen i et samarbejde med Danmarks Privatskoleforening. DP har formidlet kontakt til medlemsskolerne og i øvrigt respekteret, at undersøgelsen er blevet gennemført i fuld forskningsfrihed. Foreningen har ikke økonomisk støttet undersøgelsen.

Nedenstående tabeller er hentet fra CEPOS-undersøgelsen:

- "Den fysiske tilstand af folkeskoler og privatskoler bygninger"

Se også:

- dr.dk: "Kommuner misligholder folkeskoler" (12.01.10)
- Indslag i TV-avisen (12.01.10)

Table 1: Skøn for forskelle i udgifter pr. elev i folkeskolen og de frie grundskoler

Udgifter pr. elev i de frie grundskoler (2009-PL)*	2007	2008	2009
Undervisningstilskud**	43.162	42.950	43.240
Bygningstilskud**	1.974	1.962	1.948
Egenbetaling**	11.574	11.868	11.997
Samlet udgift pr. elev i de frie grundskoler	56.710	56.780	57.182
Udgifter pr. elev i kommunale folkeskoler (2009-PL)****	63.474	64.760	63.374
Merudgift i kommunale folkeskoler	12%	14%	11%

* Angivet ved de samlede indtægter

** Kilde FL09

*** Kilde: Danmarks Privatskoleforening

**** Kilde: Kommunale nøgletal (ISM) og egen PL-korrektion

Note: Tallene for 2007 og 2008 er regnskabstal. Tallene for 2009 er budgettal

Table 2: Skoleledelsernes indikationer af vedligeholdelsestilstanden for bygningsmassen

Procentdel af skolerne, der har problemer med:					
	Indeklima	Fugt	Støj	Træk og kulde	Svamp
Privatskole	43,48 %	8,70%	43,48%	23,91%	15,22%
Folkeskole	51,20%	24,80%	43,20%	36,00%	19,20%

Table 3: Skoleledelsernes indikationer af vedligeholdelsestilstanden for møbler og legeredskaber

Er vedligeholdelsen af møbler og legeredskaber generelt god?		
	Møbler	Legeredskaber
Privatskole	63,04 %	20,00%
Folkeskole	70,45%	28,00%

Privatskolerne er i bygningsmæssig bedre stand end folkeskolerne. Det viser en ny analyse fra CEPOS.

Nyt Om Privatskolerne har spurgt to skoleledere, hvad det kan skyldes.

Frederik Barfods Skole

Daniel Egmose er skoleleder på Frederik Barfods Skole, som huser 238 elever i to velholdte bygninger - en stor skolebygning og en mindre, som tidligere var lejligheder med lidt små og skæve rum og et godt miljø.

Skolen har en 10-årig vedligeholdelsesplan, der dækker alt fra eftersyn af sokler til vinduernes holdbarhed og hvornår, der skal laves fuger. Planen er udformet i tæt samarbejde med en arkitekt, som også er rådgiver på det igangværende byggeri af skolens nye multisal i kælderniveau under skolegården. Her kan hele skolen samles til fællessang, og samtidig får de små klasser markant bedre idrætsfaciliteter i forhold til den meget lille motionssal, som man har nu. Skolen har sparet sammen til multisalen i løbet af de sidste syv år.

Privatskoler planlægger mere langsigtet

Interview med Daniel Egmose, skoleleder på Frederik Barfods Skole på Frederiksberg. Daniel Egmose skiftede for halvandet år siden fra en stilling som skoleleder på en folkeskole.

En ny analyse fra CEPOS viser, at privatskolerne generelt er bedre vedligeholdte end folkeskolerne. Hvad tror du, det kan skyldes?

Jeg tror, det er ydre faktorer, der gør, at mange folkeskoler ikke er så godt vedligeholdte. Vi bestemmer selv, hvordan vi kan fordele vores penge. Hvis vi kender vores elevtal, så kan vi følge vores 10-årsplan og så ved vi, at vi skal have penge øremærket til et område i 2011 og et andet i 2012 - og der kommer jo ikke nogen udefra og rører ved vores budgetter, som der gør i folkeskolerne. Der kan man jo også godt lave sådan en vedligeholdelsesplan - det tror jeg, alle skoler har - men man må også erkende, at det nogle steder bliver lidt som en science fiction mappe, der står på hylden, for så går kommunerne ind og sparer.

Er det noget du selv har oplevet, da du var leder på en folkeskole?

Jeg har oplevet, at man udskød vedligeholdelse, fordi der ikke var penge til det. Man kan sammenligne det med at tisse i bukserne, og lige pludselig bliver det koldt. Jeg har hørt om kommuner, hvor man to gange skulle spare i budgetåret - man havde meldt budgettet ud med besparelser, og så skulle man ydermere ind at spare oven i senere på året. Jeg tror ikke, at der er nogen, der vedligeholder dårligt med vilje. Det er et spørgsmål om, at kommunernes økonomi er meget, meget trængt. Jeg skal ikke blande mig i, hvordan kommunerne gør, men det virker som, at man ikke har haft de penge, man skulle bruge. Det er jo ikke bare skoler - generelt er de kommunale bygninger mange steder i dårlig stand.

Hvilken rolle spiller skolens fysiske rammer i din bevidsthed og i dit daglige arbejde?

For mig er det vigtigt, at bygningerne fungerer og læringsmiljøet virker indbydende på vores elever. Hvis de skal sidde og tænke på, at toilettet er ulækkert, så flytter vi fokus fra undervisningen. Derfor er vi meget bevidste om at få repareret småskavanker. Nu har vi ikke meget få tilfælde af graffiti, men når vi har det, så skal det være væk samme dag. Og når vi har et problem med en dør, så skal det laves, så eleverne kan se, at vi følger op på tingene og gør hvad vi kan, for at de skal fungere.

Hvilken indflydelse har det på eleverne?

At de kan se, at vi tager deres klasselokaler seriøst. Nogle gange må vi selvfølgelig også forklare dem, hvis der er noget, vi ikke har råd til - men så forklarer vi dem, hvordan vi prioriterer, så vi hele tiden er i den tætte dialog med vores elever.

Frederik Barfods Skole er i gang med at bygge en ny multisal i kælderniveau. Fotos fra byggeriet: Christian Terp, 2009

Nogen siger, at forskellen på en folkeskoleleder og en privatskoleleder er, at den kommunale leder mere opfatter sig selv som en pædagogisk leder, hvor privatskolelederen måske mere føler ansvar for skolen som helhed. Kan du følge den tanke?

Det er der nok ingen tvivl om. Som leder på en privat skole er man en form for selvstændig erhvervsdrivende. Vi har et produkt, vi skal sælge. Det har man også i folkeskolen, men rent økonomisk er man ikke så afhængig af elevtallet. Vores nerve, vores måde at holde os i live på er jo, at vi har elever. Ellers går vi konkurs. Den fare har man ikke på samme måde i folkeskolen. Forskellen er også, at det kommunale system kan være besværligt at agere i. Jeg er jo ikke bygningsinspektør og er nødt til at have nogen, der kan rådgive mig. Sådan var det også, da jeg var skoleleder i folkeskolen, hvor jeg også gik meget op i, at skolen skulle være velholdt og indbydende. Men for eksempel løb vi på et tidspunkt ind i nogle pladsproblemer, hvor vi ønskede at opstille nogle pavilloner, og dér gik kommunen så ind og sagde, at det måtte vi ikke. På den måde er der mange bindinger, og det kan være en labyrint at agere i et politisk system. Fordi der er mange forskellige - også modstridende - interesser og interesser. Hvis du for eksempel arbejder i en kommune med seks skoler, så kigger man jo på, hvad de forskellige skoler har fået, så alle får lige meget. Nogle politikere kan også have interesse i at dyrke deres eget lokalområde.

Er det lettere som privatskoleleder?

Det er det. Jeg har ikke nogen forvaltning at referere til. Jeg har min bestyrelse. Og der har vi den holdning, at får vi en god ide, så kigger vi i pengepungen og ser, om vi har råd - og har vi det, så siger vi 'go!'.

Hvad mener du er vigtigst - undervisningens kvalitet eller bygningernes standard?

For mig hænger det sammen. Begge dele skal være i orden. Man ved jo, at på skolerne i dagens Danmark sidder der mange elever, som sidder og holder sig, fordi de synes, toilettet er ulækkert. Og så tror jeg ikke på, at man får nok ud af undervisningen, selvom der står en nok så dygtig lærer. Det er også klart, at faglokalerne skal være af en vis standard, for at læreren kan give en høj kvalitet i undervisningen.

Privatskolerne er i bygningsmæssig bedre stand end folkeskolerne. Det viser en ny analyse fra CEPOS.

Nyt Om Privatskolerne har spurgt to skoleledere, hvad det kan skyldes.

Holbæk Private Realskole

Helle Martensen er skoleleder på Holbæk Private Realskole, som har 443 elever. Skolen overtog i august 2005 en *meget* nedslidt og efter privatskolens vurdering misligholdt folkeskole, som helt frem til et par måneder før havde fungeret som skole for 0.-9. klasse. De to ejendomme blev da også byttet stort set lige over (mageskifte), selv om den tidligere folkeskole havde et dobbelt så stort bygningsareal og et fire gange så stort grundareal som privatskolens tidligere bygninger. Mageskiftet sket i forbindelse med, at kommunen slog to folkeskoler sammen til én skole.

Flyttedag, 2005

Bygningerne sender også et signal

Interview med Helle Martensen, skoleleder på Holbæk Private Realskole, som for fire år siden overtog en meget nedslidt folkeskole.

En ny analyse fra CEPOS viser, at privatskolerne generelt er bedre vedligeholdt end folkeskolerne. Hvad tror du, det kan skyldes?

Det er selvfølgelig svært at sige. Jeg ved jo ikke hvordan folkeskolerne gør. For nogle år siden decentraliserede kommunerne ansvaret på området, og jeg kunne forestille mig, at det har været svært at få pengene til at slå til. Måske var man ikke parat til den decentralisering, eller måske har bevillingerne været for små. Hos os har vi den store fordel, at vi har en organisation, hvor vi er et par pædagogiske ledere og så har vi én, der har det daglige, administrative og økonomiske ansvar. Jeg kigger selvfølgelig på bygninger flere gange om året sammen med den administrative leder, men det er jo ikke noget, der fylder i min hverdag. Og det, tror jeg, er en klar fordel, fordi hun sammen med pedellen hele tiden er opdateret på området.

Har hun så en fast pose penge, som du ikke rører ved?

Nej, men der er jo budgetteret med det. Sammen med bestyrelsen laver vi en vedligeholdelsesplan - på kort sigt og lang sigt - og de budgetterede midler bliver brugt til formålet. Selvfølgelig kan jeg ikke sige, at hvis nu vi manglede elever den 5. september, så kunne det da godt være, at vi udskød noget bygningsmæssig vedligeholdelse. Vi har ikke været i den situation. Men pengene er øremærket til bygninger, og idet vi overtog en meget misligholdt skole, er det jo også nødvendigt, at vi fastholder at bruge de nødvendige midler.

Hvilken rolle spiller skolens fysiske rammer i det daglige?

Det betyder utrolig meget. Det er ligesom, hvis ens eget hus forfalder, så følger humøret med. Det er vigtigt for både ansatte, elever og forældre, for det har en betydning at være et sted, hvor der er pænt. Vi er ved at istandsætte medarbejderlokalet, hvor der har set forfærdeligt ud. Og selvfølgelig påvirket det arbejdsmiljøet. Det påvirker

Mangelliste pr. 1. august 2005:

- Ulovlige elinstallationer
- Ulovlig hoved-el-tavle (fik påbud om at udskifte straks)
- Meget ringe sanitære forhold, hvert andet toilet virkede ikke
- Utætte og mosbelagte tage
- Manglende brandsikkerhed ved døre og vinduer trods påbud
- Utætte og punkterede vinduer – de fleste kunne ikke åbnes
- Misligholdte tagrender
- Fugt og råd ved stort set alle vinduespartier
- Nedbrudte sålbænke
- Revner i murværk
- Uisolerede lofter
- Huller i vægge indendørs
- Huller i gulve
- Nedslidte faglokaler – fysiklokale uden udluftning og jordforbindelse
- Ubrugeligt skolekøkken – intet fungerede

Samlet set var der efter privatskolens vurdering tale om en misligholdelse igennem mindst 10 år.

også eleverne, når de får nogle lyse klasselokaler, hvor der er lyst og venligt. Rent PR-mæssigt betyder det også noget for vores skole, at man har opdaget, hvor meget vi har investeret i skolen, og hvordan der nu ser ud i modsætning til tidligere. Det er et synligt tegn på, at der er nogen, der har styr på bygningerne og økonomien - og så tænker folk, at så har vi nok også styr på resten.

Hvordan mærker du det?

Vi har jo lange ventelister. Og når man taler med folk i byen, så siger de: 'Nåh, du kommer nede fra den skole, hvor der *virkelig* er sket noget'. Pædagogisk er der også sket en hel masse, men det ser folk jo ikke udefra. Vi er også bevidste om, at folk lægger mærke til det, når skolen får en ny facade. Og det har givet kunder i butikken - det er jeg helt sikker på.

Hvad er vigtigst - undervisningens kvalitet eller bygningernes standard?

Jeg synes ikke, at man kan sætte det sådan op. Begge dele skal være i orden. Men det kunne da være sjovt, hvis man kunne måle, om undervisningens kvalitet er steget med bygningernes kvalitet. Vores faciliteter er jo blevet bedre i forhold til der, hvor vi var før - fordi vi har fået større lokaler og grupperum og har indrettet det, så der er nogle langt bedre undervisningsmæssige muligheder.

Så selv om der har været en del istandsættelse, så har I fået en bedre skole nu. Var det fordi, I manglede plads?

Ja. Vi var jo indeklemmt i nogle små bygninger før, og vi ville aldrig have fået muligheden for at have 440 elever, som giver et godt økonomisk for en god skole.

Hvor langt kigger I frem i jeres vedligeholdelsesplaner?

I de store forkromede planer har vi planer ti år frem. Der tænker jeg for eksempel på vores planer for gennemgående reovering af vores teatersal. Og så mangler vi to-tre år endnu i forhold til at istandsætte det, som så forfærdeligt ud, da vi overtog for fire år siden. Men jeg undrer mig da over, at man kan have skoler, der er SÅ nedslidte som vores skole var, da vi overtog. At både ledelse, medarbejdere og forældre finder sig i det. Det *forstår* jeg simpelthen ikke. Det har jo regnet ned igennem taget i ti år - der stod spande rundt omkring - og der var toiletter, hvor der stod 'midlertidig ude af brug' på en fem år gammel seddel. Det kunne man se på datoen. Der var ingen jordforbindelse i fysiklokalet. Vi havde en vandskaded hoved-el-tavle, hvor en tilsynsmand sagde, at hvis en rengøringsdame havde fået kosten ind under, så var hun død på stedet. Den burde have været udskiftet for længe siden. Og fordi den var i et aflåst rum i kælderen, hvor eleverne ikke kom, så fik vi fjorten dage til at skifte den. Ellers ville han lukke skolen.

Jamen, det var helt utroligt, hvad vi fik skiftet ud. Jeg ved ikke, om det har skyldtes mangel på bevillinger fra kommunen, fordi der skulle bygges en ny centralskole, eller om skolen har haft knapt så meget fokus på området. Det er egentlig heller ikke så vigtigt. Men jeg undrer mig.

Fri os for en 'politisk' skolevision

En god skole er en skole, der er god for de forældre med børn, hvis skole det er.

Kommentar af Kurt Ernst, bragt i Politiken den 7. januar

Lærer og byrådsmedlem (SF) Thomas Medom maner i kronikken den 2. januar til "en revolution af skolepolitikken". Der er et stort behov for, at skolepolitikken bliver sat til debat, skriver han, for skolen er i krise. Ifølge Thomas Medom rammer besparelser og dårlig økonomi folkeskolen hårdt samtidig med, "at politikernes krav om samle-båndspædagogik strammer grebet om engagerede lærere". Debat er der nu masser af. Jeg tror ikke, der findes et andet så omdebatteret område som folkeskolen. Og både opposition og koalitionspartier står på spring for at overtage Bertel Haarders post. Men måske er TM's ærinde også først og fremmest at komme med postulerende svar og programmerklæringer i stedet for netop at indgå i en saglig debat.

Det er ærgerligt, for der er så meget i kronikken, der faktisk rammer plet, og som både folkeskolen og de private skoler kunne lære lidt af. Men jeg skræmmes, når TM efterlyser en ny politisk vision – er det revolutionen? – hvor "ensrettet undervisning erstattes af en skolepolitik, der tør sætte børn fra ikke-akademiske hjem i første række". Hov, der røg da vist lige den smukkeste og mest anerkendte forestilling om en folkeskole for alle! Folkeskolens udfordring er jo netop at være det samlende skoletilbud for alle børn – uanset om forældrene nu er akademikere, håndværkere eller ...Hensigten bliver desværre endnu tydeligere, når TM fortsætter sine 'revolutionære' rænker ved at pege på løsninger, hvor børn mod forældrenes ønsker skal tvangsforflyttes (i sandhed en i pædagogisk synsvinkel præstationsfremmende foranstaltning!!) og "om nødvendigt via et opgør med den økonomiske støtte til privatskolerne".

Privatskolerne leverer varen

I et ærligt og velment forsvar for Folkeskolen tillader jeg mig som repræsentant for "konkurrenten" - privatskolerne - at anføre følgende: Alle forældre ønsker det bedste for deres børn, og i den forbindelse har skolen en meget stor betydning. Det ved politikerne også i Danmark. Det er enestående, at politikerne fra yderste venstre til yderste højre i folketingsalen, deler denne opfattelse. Derfor bakker de den private skole op. De gør det, fordi de private skoler på alle områder leverer varen. Det gør de også, fordi de respekterer grundloven, og fordi de respekterer, at holdninger og værdier ikke kan løsrives fra forestillingen om, hvad en god skole indebærer og indeholder. Der er ikke et autoriseret og overnationalt svar herpå. Den korte og banale fortælling lyder således: En god skole er en skole, der er god for de forældre med børn, hvis skole det er.

Det foruroliger mig, at TM ser stort på Grundlovens bestemmelser om, at det er forældrenes ret at beslutte om, hvordan barnets undervis-

ning bedst muligt kan sikres under behørig hensyntagen til familiens holdninger, religion med videre. Folkeskolen og de private skoler bygger naturligvis på de samme demokratiske principper, og på basis af en total opbakning bag og anerkendelse af såvel barnets som menneskets universelle rettigheder er det forældrenes velerhvervede rettighed at vedligeholde, udvikle og oprette nye skolefællesskaber.

Privatskolerne har gennem århundreder givet uvurderlige bidrag til samfundets sammenhængskraft, og skolesystemet – herunder muligheden for at vælge en privatskole – har bidraget til, at vi i Danmark faktisk har været ret gode til at skabe et samfund, hvor "eliten" ikke kvæler underklassen. De private skoler ønsker det bedste for folkeskolen. Gang på gang har vi appelleret til såvel kommunal- som landspolitikere, at de ikke må glemme den klemte folkeskole. Vi ønsker den bedste skole for alle børn. Men den får man ikke for alle børn, hvis man lægger holdningsskolerne for had og tvinger forældrene hen på skoler, hvor de ikke ønsker at være.

Privatskoler koster færre skattekrone

Med hensyn til TM's trussel om en økonomisk "udsultning" af de private skoler må jeg minde om, at en privat skole i Danmark kun får gennemsnitligt 70 procent af udgifterne dækket, og så er der slet ikke tilskud til for eksempel anlæg af nye bygninger m.v. Det er ydermere dokumenteret, at forældrene faktisk bidrager til det store fællesskab – samfundet – med et beløb, der forsigtigt kan opgøres til langt over 1 milliard kroner. Det er det beløb, som staten skulle finde frem, hvis der ikke var private skoler. Vi er ikke sarte, men finder antydninger om privatskoleforældre som en gruppe stornassende egoister, der "ulækert" sender regningen videre til skatteyderne, for anstødelige og særdeles upassende.

Måske tænker TM på den ofte fremførte, men ligeså usande påstand om, privatskolerne reelt har mange flere penge til rådighed, for de ikke skal døje med svært socialt belastede elever. Må jeg i den forbindelse minde om, at de private og frie skoler stort set har den samme andel af elever med vanskeligheder af den ene eller anden slags – det kan være socialt eller indlæringsmæssigt. De frie skoler har også gennemsnitligt – lige som folkeskolen gennemsnitligt – det samme antal elever af en anden etnisk oprindelse. De private skoler har endelig en forældremæssig sammensætning, der med hensyn til sociale parametre som skat, boligtype, indkomst etc. meget tæt matcher folkeskolens.

Kort nyt:

Opsamling af de vigtigste nyheder bragt på www.privatskoleforening.dk den sidste måned:

18-01-2010

Høring om elevtal og oprettelse af afdelinger på Internationale skoler

Undervisningsministeriet har sendt et lovforslag om ændring af lov om friskoler og private grundskoler

Det foreslås, at en fri skole den 5. september i skoleåret skal have mindst ni elever i alt på børnehaveklassetrin og på 1. og 2. klassetrin, ni elever i alt på 3.-5. klassetrin og seks elever i alt på 6. og 7. klassetrin. Endvidere stilles der forslag om, at internationale skoler (og skoleafdelinger) kan oprette filialer.

Høringsfristen er meget kort, og vi opfordrer alle til at kontakte Kurt Ernst eller Ebbe Forsberg, hvis man har spørgsmål eller kommentarer.

- [Høringsbrev](#)
- [Høringsliste](#)

14-01-2010

Temadag om arbejdsmiljø

Skoleledere, forstandere, tillidsrepræsentanter og sikkerhedsrepræsentanter inviteres til en fælles temadag om social kapital og livsfasernes betydning for skolens personalepolitik v/ professor Tage Søndergaard Kristensen.

Temadagen afholdes den 10. eller 11. marts 2010 kl. 10:00-16:00 på Hornstrup Kursuscenter ved Vejle, eller den 23. marts 2010 kl. 10:00-16:00 på Hotel Scandic i Roskilde.

- [Invitation](#)
- [Program](#)

13-01-2010

Tilskud til huskunstner

Skoler kan få dækket 75 procent af udgifterne til at hyre en kunstner under den såkaldte 'huskunstnerordning', som Statens Kunstråd administrerer. Næste ansøgningsfrist er 3. februar. Det er muligt at ansætte i en dag, flere dage eller længerevarende forløb. Nedenstående klip er fra [Statens Kunstråds hjemmeside](#)

Formål med ordningen

Formålet med ordningen er at fremme børn og unges møde med kunst og give dem et indblik i den professionelle kunstneriske proces gennem projekter af kortere eller længere varighed.

Kunstnerne skal formidle kunsten til børn og unge mellem 0 og 19 år, så de møder den professionelle kunst på en anderledes måde, end det sker i den normale undervisning/i dagtilbuddet. Det kan bl.a. ske gennem workshops, arbejdende værksteder o. lign. Projekterne kan enten tage udgangspunkt i den enkelte kunstart (musik, litteratur, billedkunst, scenekunst) eller basere sig på et tværkunstnerisk samarbejde.

Sådan vurderes din ansøgning

Hovedvægten i projekterne skal ligge på den kunstneriske proces frem for et eventuelt slutprodukt.

Børn og unge i dagtilbud, skoler og skolelignende institutioner er den primære målgruppe for ordningen; men det anbefales, at projekterne i højere grad baserer sig på aktive partnerskaber mellem institutionerne og lokale aktører på kulturområdet.

Statens Kunstråd træffer beslutning om puljens fordeling ud fra:

- En kunstnerisk kvalitativ prioritering af det ansøgte
- En spredning af midlerne såvel geografisk som med hensyn til skoleformer og institutionstyper, kunstarter og kunstnere.
- Særlige prioriteringsområder vil være længere og eksperimenterende huskunstnerforløb samt projekter, hvori kulturel mangfoldighed indgår som en del af formålet

Krav til den deltagende kunstner

De deltagende kunstnere skal være professionelle. Ved professionelle kunstnere forstås i Statens Kunstråds sammenhæng, at kunstneren har et dokumenteret, konsekvent kunstnerisk virke i professionelle rammer og/eller en uddannelse fra en af de statslige kunstneriske uddannelsesinstitutioner.

Kunstneren/kunstnerne skal være professionelt skabende eller udøvende inden for Statens Kunstråds virkefelt, der omfatter billedkunst, litteratur, musik og scenekunst. Det kan være billedkunstnere (malere, billedhuggere, grafikere, installationskunstnere m.v.), forfattere, dramatikere og illustratører, komponister, musikere og sangere, koreografer, sceneinstruktører og scenografer, dansere og skuespillere. Derimod er f.eks. kunsthåndværkere/designere (keramikere, vævere, glaskunstnere, smykke- og tekstildesignere samt andre formgivere), arkitekter og filmkunstnere ikke omfattet af ordningen.

12-01-2010

Sygesamtale

Retningslinjer for samtale med sygemeldte medarbejdere

I forbindelse med ansattes længerevarende sygdom, Fra januar 2010 er det blevet lovpligtigt at afholde en samtale med sygemeldte medarbejdere senest 4 uger efter første sygedag.

Formålet med den lovpligtige samtale med sygemeldte medarbejdere, er at finde frem til, hvor længe medarbejderen forventer at være sygemeldt. I fællesskab skal skole og medarbejder finde frem til om der er mulighed for at medarbejderen kan vende hurtigt tilbage til skolen, evt. på nedsat tid under hensyntagen til evt. skånehensyn.

Det er ikke lovligt at spørge ind til selve sygdommen, som fx at spørge: "Hvad fejler du?", men i stedet skal samtalen handle om hvilke muligheder der er for medarbejderen fremadrettet.

Efter samtalen skal skolen indberette en række oplysninger til kommunen, herunder. Dato for afholdelse af samtalen; den sygemeldtes egen vurdering af om sygdommen varer over eller under otte uger; om der er mulighed for at den sygemeldte kan genoptage arbejdet delvist i løbet af sygeforløbet.

Hvis en medarbejder forventes syg i mere end otte uger kan hun bede om at få lavet en fastholdelsesplan, hvor medarbejderen og skolen i fællesskab skal komme med konkrete forslag til hvordan medarbejderen fastholder sin tilknytning til skolen, såfremt skolen ønsker at fastholde medarbejderen.

Hverken oplysningerne til kommunen om mulighederne for delvis genoptagelse af arbejdet eller en fastholdelsesplan er juridisk bindende for skolen, hvilket betyder at reglerne vedr. afskedigelse af sygemeldte medarbejdere er de samme som hidtil.

Yderlig information findes i "[Når en medarbejder melder sig syg – nye muligheder og pligter](#)" som er udarbejdet af Arbejdsmarkedsstyrelse.

11-01-2010

Fødselsdagsreception i DP

I anledning af sekretariatschef Ebbe Forsbergs 60 års fødselsdag inviterer Danmarks Privatskoleforening til [reception](#)

08-01-2010

Nationale digitale test

Folkeskolen gennemfører fra medio februar 2010 og indeværende skoleår ud, de nationale digitale test. Privatskoler er ikke forpligtet til at gennemføre disse, men kan frit vælge at anvende disse. Det kan dog ikke ske i samme tidsrum som folkeskolen gennemfører test. Skolestyrelsen forventer at de test folkeskolen gennemfører i foråret/sommeren 2010, bliver tilgængelige for privatskolerne fra efteråret 2010. Der er dog endnu ikke fastsat en konkret dato herpå. Private

skolers deltagelse foregår ved, at skolen digitalt booker en test til én eller flere klasser. Testen gennemføres af den enkelte elev fra en pc på skolen der er koblet til de digitale test via en internet forbindelse.

Danmarks Privatskoleforening vil orientere nærmere, når der fastsættes et tidsrum hvor privatskolerne kan tilmelde og gennemføre test. Indtil da: Læs mere på [Undervisningsministeriets hjemmeside](#)

05-01-2010

Tilskud til specialundervisning og 'pædagogisk medhjælp'

Vi minder om, at ansøgningsfristen for ekstra midler til specialundervisning og pædagogisk medhjælp er 1. februar. Ifølge SU-styrelsen kommer ansøgninger ikke i betragtning, hvis de ikke er indtastet rettidigt via SPS2005.

Hvis PPR ikke kan behandle en ansøgning inden fristen, anbefaler vi, at skolen indtaster ansøgningen og fremsender et bilag, hvori PPR skriftligt meddeler skolen, at fristen ikke kan overholdes p.g.a. forhold, der ikke skyldes skolen. Skolen kan dog ikke påregne, at SU-styrelsen accepterer for sent indtastede ansøgninger, selvom det skyldes forsinkelser hos PPR.

Husk i god tid at sørge for, at relevante medarbejdere har brugernavn og adgangskode til SPS2005.

Pædagogisk medhjælp

Som noget nyt kan skolerne fra 2010 søge om timer til „pædagogisk medhjælp“. Det sker efter en lovændring i 2009. Dermed kan skolerne ansætte pædagoger til at varetage specialpædagogiske opgaver. Det betyder samtidig, at skolerne inden ansøgning skal vurdere mere detaljeret, hvordan en elevs problemer bedst afhjælpes. Forudsætningerne for at opnå tilskud til pædagogisk medhjælp er:

- PPR skal attestere, at elevens behov ikke vurderes at være specialundervisning, men en specialpædagogisk indsats, der medvirker til at gøre eleven parat til undervisning.
- Skolen skal søge om tilskud specifikt til 'pædagogisk medhjælp'. Skolen kan ikke selv beslutte, om en bevilling skal bruges til undervisning (lærerarbejde) eller pædagogisk bistand (pædagogarbejde).
- 'Pædagogisk medhjælp' betragtes og aflønnes som pædagogarbejde (jf. DP/BUPL-OK), mens specialundervisning fortsat aflønnes som lærerarbejde.

Sejergaardsskolen

Forstander Christian Olsson fratræder den 1. marts. Skolen afholder reception den 26. februar. Ny forstander er konsulent Flemming Ellingsen, som er tidligere skoleleder og chef for skoleområdet i Slagelse Kommune.

Stenløse Privatskole

Karina Alsing er ny skoleleder på skolen fra 1. februar 2010. Hun kommer fra en stilling som inspektør på Frederiksborg Byskole.

Nyt Om Privatskolerne udgives af:

Danmarks Privatskoleforening
Ny Kongensgade 10, 1472 København K
Tlf. 33 30 79 30, Fax: 70 20 26 43
info@privatskoleforening.dk
www.privatskoleforening.dk

Redaktør:

Morten Reil Sørensen
Kurt Ernst (ansv.)

Foto:

Omar Ingerslev